

Julius 4.
583-2.2
y.
kbér-illet.
id községi
tján betöl-
k, kik ezen
ellően fel-
folyó évi
hivatalhoz

Julius hó
Grób,
főszolgabíró.

et,
lás-

gok,

!

ka.

ás!

égapart.

ó,

okrakó,

ó

pekben.

gybecskerek
504b-20.18

Szerkesztőségi iroda:
Nagy-Beoskerek,
Zápolya-utca 1-ső szám,
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.
Kiadóhivatal:
Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybeoskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előzetes-
sek és a lap szétküldésére vo-
natkozó felszólalások intézendők.
Telefon 21. szám.

Nagybeoskerek, 1899.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájjer Lajos.

XXVIII. évfolyam. 151. szám.

Hirdetési árak:
Egész évre ———— 12 frt
Félévre ———— 6 „
Negyedévre ———— 3 „
Egy óra ———— 1 „
— Egyes szám ára 4 kr. —

Hirdetések
a kiadóhivatalban fogadtatnak el
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknak.

Megjelenik
vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap napi 8 óráig.

Szerda, július 5

A jövő nagy ipara.

Nagybeoskerek, július 5.

Sokszor olvasunk egy-egy új hírt, mely újabb iparvállalatok létesítésére vonatkozik.

Ezeket a híreket nem kell készpénz-
nek venni De úgy látszik, hogy mester-
ségesen is terjesztik az efféle újdonságokat,
mert a külföldön, főleg Bécsben járkál
egy pár ember, a kik hol a kormány
nevében, hol pénzügyetnek képviselőként,
hol pedig más ürtügy alatt csábító ajánlatokat
tesznek egyes iparosoknak a Magyar
országban való letelepedésre nézve. Termé-
szetesen provízió reményében A keres-
kedelmi miniszteriumban legjobban csodál-
koznak, ha időről időre jelentés érkezik,
hogy valaki a kormány állítólagos meg-
bizásából hálal Bécsben iparvállalásügyben
mindentféle ígéretek maszlagával Előkelő
pénzügyetneink között nincs egyetlen egy
sem, a mely ily megbízást adott volna
bármelynek is s így ez az agitáció, mely
leginkább a miniszterváltozás kedvező
esélyeit igyekezett kiaknázni, bizonyos
önző magáncélokától nem lesz egészen
tisztá

Ezért kell az új iparvállalatok létesítésére
vonatkozó híreszteléseket némi kételkedéssel
fogadni.

A kereskedelemügyi miniszteriumban
ugyanis már előkészítették a hazai gyár-
fölvételre vonatkozó intézkedéseket. Ennek
az alapján végre tisztán fogjuk látni:
mink van, mit tudunk termelni, milyen
minőségben és mennyiségben. Ezt egybe-
vetve a valódi szükséglettel, az áruforgalmi
statisztika adataival, vagy lehetőleg más
megbízható adataival, megkezdhetjük annak
a rendszernek az alapozását, melyet az
új gyárak létesítésénél inagurálnunk már
régen kellett volna, mert nyakra-főre új
gyárakat létesíteni, kedvezményeket és
áldozatokat lekötni azért, mert ismét egy

uj iparvállalattal többet regisztrálhatunk, ez
nem hódítás és nem haszon. A kereskedelmi
kormányzat mai vezetői nem is helyeslik
ezt az ezideig meggyökeresedett kapkodást
s a gyárfelvételi statisztika az első lépés
volna az állapotok javítására.

Kétségtelen, hogy annak a többször
hangoztatott rendszernek a megállapításánál
figyelemmel kell lenni első sorban arra,
hogy mindenekelőtt a mezőgazdaság nyers
terményeit dolgozzuk föl iparilag. A liszt,
a cukor, szesz, sör stb iparok azért lettek
hatalmasak, mert a mezőgazdaságra támasz
kodhattak s ennek nemcsak fogyasztói,
hanem táplálói is lettek.

De van még sok-sok terméke a mező-
gazdaságnak, melyeket itthon kellene fel-
dolgozni és viszont az iparnak van sok
olyan szükséglete anyagban és egyekben,
a mit a mezőgazdaság állíthatna elő.

Figyelemmel kell lenni arra, hogy
azon anyagok, melyek az iparosnak olyan
mindennapi szükségletei, mint az embernek
a kenyér, például bizonyos vegyészeti cik-
kek, szén-sav stb. szintén itthon állíttassa-
nak elő, hogy ezek miatt ne legyünk ki-
szolgáltatva se a külföldnek, se a kartellek-
nek. E ponthoz tartozik a köszönkérdés is,
melynek mai állapota eddig óriási mértékben
akadályozta iparunk nagyobb arányú kifej-
lését. A meddig ilyen drága lesz a szén,
mint most, nagyon nehéz lesz a versenyt a
külfölddel sikerrel fölvenni.

Azokra az iparágakra is kell figyelem-
mel lennünk, a melyek nálunk még telje-
sen hiányoznak. A kiindulási pont és a
támasz erre az akcióra nézve már meg-
volna; de véglegesítéséhez kitünő szolgál-
tot fog tenni az a jelentés, melyet a
gyárfölvételekről várhatunk s melyet ko-
molyan föl kellene használni arra, hogy
nyomában a gyártelepítés és iparfejlesztés
rendszeres programját megállapítsuk. kü-
lönös figyelemmel egyes vidékek természeti

sajátságaira, a lakosság hajlamaira, a kö-
zönség igényeire, a hatóságok áldozatkész-
ségére és a nagyipar decentralizációjának
országos fontosságú érdekeire.

A felső-őri mandátum. Pázmány Dénes, a ki ma
a fővárosba érkezett, a napokban a felső-őri kerületbe
utazik, hogy az ottani mérvadó politikai egyéniségekkel
érintkezésbe lépjen.

Magyar miniszter — magyar költő.

(Fővárosi levelezőnkől.)

A parlament összes pártjainál régen,
vagy talán sohasem volt magyar minisz-
ternek oly általános zavartalan sikere,
mint Wlassics Gyula közölte. minisz-
ternek, ki a Ház mai ülésén felelt Rát-
kay László interpellációjára, melyet a
képviselő aziránt tett, hogy a kormány
részt fog-e venni a július 31-iki Petőfi-
emlékünnepe, melyet a nagy költő el-
tűnésének 50 ik évfordulója alkalmából
rendeznek. Wlassics miniszter az inter-
pellációra nyomban választott és e válasz
olyan volt, a milyent joggal el lehet várni
e kiváló embertől.

A kormány nevében kijelentette, hogy
mindent meg fog tenni, a mi által Petőfi
emlékünnepe méltóvá és országossá lehet
és bárha az ünnep rendezésére az irodalmi
körök tartja legilletékesebbeknek, kész-
séggel hozzájárul ahhoz, hogy abban a
kormány, a képviselőház elnöksége és
tagjai által részt vegyen. Az a polc,
melyet Petőfi a világirodalomban el-
foglal, egyike a legmagasabbaknak. Ab-
ban a harcban, melyet a kultúrnek
szellemi ereje viv egymással, az ő láng-
elméje biztosított nekünk előkelő helyet.
Petőfi hirtve és dalainak csengése eljutott
olyan népek közé is, a hova fegyvereink
győzelmeinek híre el nem hatolhatott. Petőfi
az egész emberiségé ma már, s nemzete,
midőn leborul az ő nagysága előtt, önmagát
emeli föl. Mentől, fényesebb, vigasztalóbb

A „TORONTÁL“ tárcája.

A jó „parthie“.

Milyen könnyelműen és megdöglőtelanul
ejtik ki e léha szót, mely éppen nem egy-
telmű a „jó házasság“ kifejezésével, sőt még a
„szerencsés férjhezmenetel“ is, mely szintén kissé
játékos, messze fölötté áll.

Vegyünk csak néhány példát:

X. kisasszony, már nem egészen fiatal, habár
előkelő alakja van, szépsége nem feltűnő, vagyona
nincs, sőt könnyelű szegény fizetéséből beteges
öreg anyját is eltartja. A száznyelvűvilág tekint-
etre sem méltatja kifogástalan hirt, nemes jelle-
mét, éles esztét, finom lelkét és arany szívét,
hanem egyre sopánkodik, hogy ez igénytelen,
nem különösen szép és fiatal leány, hogy jutott
a nagy szerencséhez. Mert vőlegénye vagyons-
bankhivatalnok, ki még csak 40-45 éves,
művelt, előkelő modoru és már rég céltáblája
volt a leányos mamáknak és a férjhez vágyó fiatal
özvegyeknek. Meg is ered a bosszus pletykázás
és gonyolódás mindentel.

Többen azt vitatják, hogy az önálló leányok
legyenek azok művésznők, tanítónők, sőt pénztá-
ros és könyvelőnők is, több szerencsével és
könnyebben mennek férjhez, mint az anyjuk
mellett nevelkedő: szende, szerény leányok, kik
háttérbe szorulnak.

Hát van ebben egy kis igazság; először is
a nyilvános pályán működő nők gyakrabban és
fesztelemből érintkezhetnek férfakkal és így

könnyebb a közeledési alkalom. A fiatal embe-
rek nehezen bírhatók rá, hogy lányos házhoz
járjanak csupán a társaság kedvéért, mert
mindjárt rájuk fogják a „komoly szándékot.“
Azért csak inkább nagy házakba szeretnek jární,
ahol nagy társaság fordul meg és fesztelemből
társalaghatnak a nőkkel. Másrészt a szülők is
mindjárt kérő gyanánt bánnak a fiatal emberrel,
aki még csak ismerkedni akar és még nem
jutott biztos megállapodásra; így a fejlődő
rokonszenv dacára megriad az illető és a háztól
elmarad. A mostani fiatalok főleg a sportnak
hódol, szabad idejét legszívesebben kerékpá-
rozással, tornázással, lawn tennis-zéssel tölti
és igen kevéssé jár látogatába. Ily módon
leányaink csakis bálokon és jourokon találkoznak
fiatal emberekkel és ezeken csak a nők társa-
dalmi előnyeiről, finom izléséről, felületes mű-
veltségéről győződhetnek meg. Hogy szorgalmas,
szerény, türelmes, házias, takarékos, dolgozó-
s és kismélt menyasszony, arról az ifju csak az
esküvő után értesül. Nem lehet azért ráfogni a
leányokra, hogy hamis színben mutatják magukat,
mert a szalonban csak az a kötelességük, hogy
udvariasak, szélemesek és — szépek legyenek.
Alkalmat kell adni a fiatal nőnek, hogy gyakran
és bizalmasabban találkozhassanak férfakkal,
anélkül, hogy a világ rögtön eljegyzési hírekről
suttogna. A régi időben, melyet nem idézhetünk
többé vissza, a fiatalok hosszú délutánokon, sőt
kirándulások alkalmával egész napon együtt
volt; a leányok zenéltek, társasjáték, szavalások,
zálogosdi járta; terítés, kínálás közben észre
lehetett venni, melyik ügyes, házias, tüzzrel
pattant! A kedélyről is lehetett tudomást szerezni,
némelyik az apró bajokat — egy eltépett fodor

vagy megöntözött ruha — jó kedvvel, türelemmel
viselte el, míg másik durcásan, kedvetlenül félre-
vonult és mindenkivel érezte bosszuságát.

Némely mama már gondolkozóba esik: ne
taníttassa-e a leányát valami nyilvános pályára,
háttha hamarabb belebotlik valaki. Pedig a sze-
gény leány szerencséje nem olyan gyakori eset
és éppen ritkaságánál fogva nagy port ver föl
és sok szóbeszédre ad alkalmat. Mig egy-egy
színész, vagy énekes, vagy gazdag grófi férjet kap,
addig ezren nyomorban, elhagyatva végzik pályá-
futásukat.

A szerencsés házasság csak a sors szeszé-
lyétől függ és mig derék, eszes, előkelő leányok
igen közepes sorsra jutnak, addig egy kis üres-
fejű, léha báb, okos, jellemes férfi párja lesz.

De mégis az ilyen „jó parthie“ következ-
ményeit is szemügyre kell venni. — Tegyük föl,
hogy egy gazdag, művelt és nagyon körülrajon-
gott férfi szerelemből, vagy valami szeszély
folytán egy szegény szép leányt feleségül vesz,
mi történik gyakran? A férfi lángja hamarosan
kialszik, nejt mindennel elhalmozza, a mit
szeme-szája kíván, de lassan-lassan elhanyagolja
és ha csak gyöngén is, figyelmezteti, hogy a jó-
létet, a rangot, az előkelő társaságot neki kö-
szönheti. A nő eleinte bántódik férje elhede-
lésén, de később ő is átalakul, még pedig nem
előnyére.

Ó, ki dolgozni volt kénytelen, most henyé-
lésben tölti napjait, unalmában a nagy világba
jár sokat, tolettjein jár az esze, közönyös lesz
és léha. Ritka az olyan nő, ki a megváltozott
körülmények közt is egyszerű, nemes tud ma-
radni, kit a tény el nem kápráztat és a ki, ha

A hivatalos melléklet 134. számával.

lesz a Petőfi-émléknep, annál nagyobb dicsőség árad abból mireánk, kik ez ünnepet üljük: ha mindnyájan részt vehetnénk benne, a nemzet apraja nagyja, a földmiveseiktől, munkásoktól kezdve a kormányig, azt mondaná e fönséges jelenségre a nagy világ: Ime egy egész nemzet, mely megértette és meg tudja becsülni az ő legnagyobb költőjét. Hogy az ünnep legáltalább jelképül ilyen legyen, arra nézve tett ma ígéretet Wlassics és így ismét szerzett egy olyan napot a Széll-kormány-nak, melyen pártkülönbség nélkül mindenki egyetértett vele.

Az interpellációra adott válasz után Wlassics miniszter magához kérte Rátkay László képviselőt és Bartók Lajost, a Petőfi társaság alelnökét s kijelentette előtök, hogy a Petőfi ünnepen az országgyűlés küldöttségileg fog részt venni s maga a miniszter is jelen lesz.

HIREK.

Tájékoztató.

Julius 17. Közigazgatási bizottság.

A gőz- és kádifürdő mindennap reggeli 6 órától est 7 óráig nyitva van; hölgyek részére a gőzfürdő kedden és pénteken d. u. 5 óráig; ugyanazon napokon fél 6-tól 8 óráig este urak részére is. Naponta zuhany-fürdő.

— **Főhercegek Torontálban.** Feltétlenül megbízható helyről vesszük a hírt, hogy Ferencz Ferdinánd főherceg, ki tavaly is néhány napig vadászott vármegyénkben, az ősz folyamán ismét megtisztelti Torontálvármegyét magas látogatásával s ezuttal is, mint tavaly, Harnoncourt Felix gróf, écskai nagybirtokosnak, ki a főhercegnek régi ismerőse, lesz vendége. Kilátásba van helyezve, hogy ez alkalomból Lajos Győző főherceg is lejön Torontálba.

— **Halálozás.** Mint részvétellel értesülünk, Miskolczon e napokban halt meg Szentimrey Aladár pénzügyi fogalmazó hosszas betegség után. Az elhunyt két évvel azelőtt Torontálvármegye szolgálatában állott, mint tb. aljegyző, kit városunk közönsége is igen jól ismert s bizonyára sokan lesznek, kik megilletődéssel hallják elhunytát. Özvegye szül. Novák Ilonka fájdalmát enyhítse nagyszámu ismerőseinek, jóbarátainak és rokonainak őszinte részvéte.

— **Elementek a honvédek.** A Nagybecskereken állomásozó honvédszázalaj ma reggel 5 óra 45 perckor a rendes vonattal indult Szegedre, hogy ott részt vegyen az ezred összpontosításon. Honvédeink e hó 28-án térnek vissza Nagybecskerekre, ahonnan azonban augusztus 21-én a nagy hadgyakorlatokra mennek.

már nem kell a saját kenyéréért dolgoznia, másokért munkálkodik és fárad.

A gazdag házasságok némelyike boldog és szerencsés, de sokkal gyakoribb a jó házasság a középsorsu emberek közt.

Ott minden öröm kétszeres; azt sokáig várják, nehezen jutnak hozzá, a kisebb lakásban jobban összeszorul a család, ismerik egymás vágyát, gondolatát, egymást vigasztalva. A szeretet minden utat simává, minden terhet könnyűvé tesz, a ház békéje és nyugalma pótolja a zajos, fényes multságokat, melyekről gyakran le kell mondania.

A gazdagságnak ezer csábítása van, ha a fénytől és luxustól eltekintünk is, de a nemeslelkű embernek mennyi élvezetet nyújthat: a művészetet, tudományt előmozdíthatja, a szegényeket segíyezheti, a beteget gyógyíthatja, ez mind igaz, de azért ne vadászszanak még sem a lányok a gazdag parthiekra, ez lealacsonyítja a nőemet, ez valódi rabszolgaság az új kiadásban.

Az anyák neveljék leányaikat a kötelességnek, boldogságukat ne találják a fényűzésben és ragyogságban, hanem saját lelkekben viseljék, mert ha szerető szemmel, irgalmas tekintettel nézik a világot, sok örömet fognak találni szűk körükben is. Szoktassák korán az ifju nőket a lemondásra, mert akár gazdag, akár szegény sorsba jut, a szenvedés és lemondás mégis utjába akadhat.

Az egész életre kötött frigynek szilárd alapon kell nyugodnia, akkor a szerencse nem maradhat el, ha egyik fél sem „jó parthie!”

— **A torontálvármegyei orvosok egyesületének** közgyűlése szokatlan látogatott volt. Ott volt dr. Plechl Szilárd elnök, dr. Fialowski titkár, dr. Hirschl pénztáros, dr. Weiterschan, dr. Guttmann, dr. Kaszovics Nagybecskerekéről, dr. Tenner, dr. Kaszovics Nagyszentmiklósról, dr. Koreck Perjámosról, dr. Neumann Ernesztháza, dr. Kötőcz Torák, dr. Tauszig Módos, dr. Stricker N. Tószög, dr. Krsztics Perlasz, dr. Krsztanics Tomasevác, dr. Messinger Écska, dr. Kovalszky N. Elemér, dr. Nagy Jakab Sárafalva, dr. Nagy Jenő Bóka és még többen. A titkári jelentést megelőzőleg a tárgysoron kívül az ügy fontosságára való tekintettel legelőször a vármegyei orvos-egyesületnek az orsz. orvosi szövetséghez való csatlakozását vitatták meg igen kimerítő alapossgal. Különösen dr. Koreck és dr. Kovalszky érveltek lelkesen a csatlakozás érdekében s kiemelték, hogy a torontálvármegyei orvosok ezen szeparatistikus álláspontja nincs az ügy érdekében.

Dr. Kaszovics nem tartja célszerűnek a csatlakozást, mert ennek révén az egyesület jövedelmének nagy részét a központba kell felküldeni s a felett többé nem rendelkezik.

Dr. Plechl ellenzi az egyesülést, mert ez által a torontálvármegyei orvosok egyesülete önállóságát teljesen elveszítené s mint fiók a központ rendelkezéseit kénytelen végrehajtani.

Dr. Tenner azon indítványt terjeszti be, hogy talán lehetne olyan megoldást találni, a mely mellett a vármegyei orvos-egyesület önállóságát megtarthatná és mégis fiókként beállhatna.

Dr. Fialowski erre felel, hogy az országos orvosi szövetséggel folytatott levelezés szerint a vármegyei orvos-egyesület csak úgy alakulhat át fiókjává az országos orvosi szövetségnek, ha annak alapszabályait teljes mérvben elfogadja s éppen ezáltal mint önálló egyesület megszűnne létezni. Dr. Nagy nem óhajtja a vármegyei orvos-egyesület megszüntetését, de mégis célszerűnek tartaná a csatlakozás kérdés tanulmányozását egy külön bizottságra bízni, a mi meg is történt. Ezzel az orvos-egyesületünk életében tengeri kigyóként húzódozó szövetségzés kérdése megint elodáztatott s végleges megoldást nem nyert.

A titkári jelentésből kiemelendő, hogy az egyesület elhalálozás utján két tagot veszített (dr. Sziklay Károly, dr. Petrenku), de ujonnan is léptek be a letelepedett orvosok, úgy hogy a tagok összes száma 125, kik közül 8 pártoló, 1 tiszteletbeli és a többi rendes tag.

A pénztárnoki jelentés szerint az egyesület vagyona 785 frt 60 kr. készpénz, mely gyümölcsözőleg van elhelyezve. A tagsági díjak az utóbbi időben lánghán folynak be.

A torontálvármegyei orvosok nyugdíj-egyesületének ugyanezen időnk kitűzött közgyűlése megtartható nem volt, mert a tagok határozatképes számban össze nem gyűltek s ennél fogva dr. Fialowski titkári jelentését terjesztette be, melyből kiemeljük, hogy az egyesület tagjainak száma az utóbbi időben növekedett, miután az ujonnan megválasztott községi és körorvosok kötelesek az egyesület tagjaivá lenni. A nyugdíj-egyesületnek az eddigi befizetésekből befolyt tőkéje a nagybecskereki takaré- és előleg-egyletnél van elhelyezve.

— **Az időjárásról** a következőket írja Meteor: A június 23-án keletkezett napfoltok a hó végével melegebb és pedig erősen melegebb időjárást teremtettek számunkra. A 25-iki csomópontot követőleg erős, robbanásszerű kitérések kellett a Napon véghez menni, mert egész csoportja keletkezett az apró foltoknak a nagy folt körül, mintegy kisebb krátereket képezve. A meleg egyre erősebb lett, a csapadék pedig kevesebb, ami a gabona érésére felette előnyös volt, sőt a már igen sűrű, félelmetesen erős jégverések is csökkentek. Június 28-án a nagy folt is ketté, majd többfelé szakadt s a meleg 29—30-án valódi aratási hősségé emelkedett. Ekkor azonban a 30-iki csomópont hatása alatt az időjárás július 1-én újra változást szenvedett, zivataros és erősen esősé változtatva azt. A napfoltok pár nap mulva áttördülnek a Nap tulsó felére, de a sűrű csomópontok e hó első felére még nem hozzák meg a felette kívánatos aratási állandóbb időt, így sajnos, hogy a különben elég szép gabona-termést a változó időjárás nem

fogja engedni sok baj és veszteség nélkül be takaríthatni. Azért igyekeznük kell a gazdáknak a csomópontok közé eső állandóbb napokat használni fel nagy szorgalommal a takarításra, mert csak e hó második felében mutatnak e csomópontok állandóbb s tartósabb meleg időjárást. A csomópontok — mint irtam — folyó hó 4—7—10—13—16—22—29-én lesznek.

— **A nagybecskereki tisztviselő-egyesület** igazgatósága ez uton tudatja tagjaival, hogy a jövő 1899/1900-ik tanévben igénybe veendő tansegélyek iránti kérvények a fenti igazgatósághoz (Rigó István tb. m. főjegyző kezeihez) legkésőbb f. évi szeptember hó 15-éig benyújtandók. A segély iránti kérvények a következő okmányokkal szerelendők fel: 1. A legutolsó iskolai bizonyítvánnyal; 2. igazolvánnyal, hogy az illető tanuló az 1899/1900. iskolai évre már beiratott és az előadásokat tényleg hallgatja; 3. keresztlevéllal; 4. a kérvényező tag jegyével és tagsági könyvecskéjével. Azon egyeleti tagok pedig, kik gyermekeiket bécsi kereskedelmi iskolákba kívánják adni és ott szabad helyet óhajtának, az ez iránti kérvényük a fenti igazgatósághoz legkésőbb f. évi augusztus hó 1-éig bemutatandók.

— **Kitiltott felségstört könyv.** A belügyminiszter a The Martyrom of an Empress című Londonban megjelent szenzációs könyvet egyes felségstört részletei miatt az ország területéről kitiltotta. E könyvnek nagy kelete van külföldön s egyes példányai Magyarországra is eljutottak. A könyv Erzsébet királyné halálával, Rudolf trónörökösével s a királyi ház több tagjával foglalkozik s róluk több helyen sértően nyilatkozik. A kereskedelmi miniszter ezek alapján a könyvtől megvonta a postai szállítást jogát. Hasonló rendelkezést bocsátott ki az osztrák belügyminiszter is.

— **Adtál uram esőt...** Ó jó istenem, ments meg attól, hogy zugolódjunk a teremtesed rendje ellen. Pedig már majd hogy kiszaladt a szánk is, meg a tollunkon is a hálátlanság szava. De hiszen azért teremtet embert, hogy hálátlanság is legyen a földön. Nem is az ellen emelünk mi panaszt, hogy kaptunk a jóból, csak az bántja a bögyünket, hogy sokat is kaptunk a jóból. Óh, arany volt minden cseppje Esőnek, mikor vetés ideje után megöntözéd mezőinket, kaszálóinkat, mikoron buja természetű szőlőhegyeinket, gyümölcsöseinket és veteményes kertjeinket. De aztán jött esőtül és folyvást, mikoron már Napodat is óhajtottuk látni s ráimádkozni melegét mindarra, amiket Te teremtetél a mi megélhetésünkre s amit a Te segítségével s Benned való bizalommal vetettünk a földbe. S jött esőtül folyvást az ég könyje, amitől immár megbontozódik az egész föld, melyen több leszen már a gaz, mint az élet gabonája. De hát nekünk, a föld urainak s mégis picinyke férgeknek nincs más választásunk, mint megadással túrnunk a nagy természet egyoldalú bőkezűségét és siratnunk, hogy lefekszik a gabonánk, hogy rothad a szénánk azon sorban, ahogy a kasza alól ledől a derékig erő harmatos fü, hogy leperog a tőkénkről a szőlőbogyó s fáinkról az a kis gyümölcs, amit meghagyott a virágzaskor jött hóvizatar, hogy rozsdá eszi a késői gabonánkat, aminek majd nem lesz ára, mert a közepesnél is silányabb marad a szeme. Két hónap óta két egymás mellett való napot alig mondhatunk olyannak, amelynek igazán nyári karaktere volt. Egész májusban és júniusban csak olyan flemás nap volt: ha délelőtt nem esett, hát esett délután s ha délután meg is kimélt bennünket, de volt részünk benne délelőtt. S közben, hogy folyton szitált is az eső, azért a nyári zivatarok se maradtak el. Imhol, tegnapelőtt is szakadt a zápor csaknem egész nap s alig tisztult ki tegnapra. Hála az égnek, a mai nap is kellemesen tölt el, de délután ismét erősen lehült a levegő s ki tudja, hogy mit hoz a holnap?

— **Hármas gyilkosság.** Csóka torontálmegyei községben tegnapelőtt hajnalban 3 órakor a Léderer-féle uradalomban ismeretlen tettesek, Szécsi János kanászt és két fiát álmukban kegyetlen módon meggyilkolták. A torkukat metszették el. Az apa és a nagyobbik, 15 éves fiu meghaltak, a kisebbik, a 9 éves, a halállal vívódik. Beszélni nem tud, még inteni sem, mert nincs eszméletén. A gyilkosokat nyomozzák. Még nem tudni, hogy rablás vagy boszu következménye-e az iszonyatos gyilkosság.

A zombolyai angyalcsinálók. Lapunk egy czernyai barátja írja a következőket: Tekintetes szerkesztőség! Folyó évi június hó 30-án megjelent 147. számú beces lapjában „Tömeges angyalcsinálás” című közleménye helyreigazításul tisztelettel tudósítom és kérem, miszerint alábbiakat az igazság érdekében szívesen közzétenni sziveskedjék. A zombolyai angyalcsinálás számai nem a zombolyai m. kir. csendőrségtől indultak ki, hanem az Haubrich Mátyás m. czernyai m. kir. csendőr őrsparancsnok (őrsvezető) fáradságtalan buzgalmanak és ügyességének gyümölcse, mert azt ő fedezte fel és ő folytatta az előnyomozást 8 napon át megszakítás nélkül, tehát az eredmény egyedül az ő érdeme. Egyébként, mint az Zsombolyán köztudomásu, a közlemény egész terjedelmében a rideg valóságnak megfelelő.

Állatbetegségek. Az állatbetegségek legutóbbi állása Torontálvármegyében a következő: Lép fene: N. Ecska 1 udvar, Tomasevácz 1 udvar, összesen 2 község 2 udvar.

Veszétség N. Kikinda 1 u., Sztarcsova 1 udv., Török-Kanizsa 2 udvar, összesen 3 község 4 udvar.

Takonykór és bőrféreg: Aracs 2 u., Botos 1 udv., Keresztes 1 u., Kis-Torák 1 udv., M.-Szt.-Mihály 1 udv., Módos 1 u., Nagy-Becskekerek 7 u., N.-Kikinda 1 u., O-Béba 1 u., Szerb-Párdány 1 u., Szerb-Szent-Márton 1 u., T.-Erzsébetlak 1 udv., összesen 12 község 18 udvar.

Himlő: Perjámos 1 udv., Szerb-Nagy-Szt. Miklós 1 u., összesen 2 község 2 udv.

Tenyészbénaság és hólyagos kiütés: Török-Kanizsa 2 u.

Rühkór: Czrepája 6 u., Dobricza 1 u., Ittvárnok 12 u., Jarkovác 1 u., Józseffalva 9 u., Szanád 1 u., Szerb-Elementér 8 u., Szerb-Aradác 1 u., Szerb-Neuzina 44 u., Tarras 1 u., T. Váshely 1 u., összesen 11 község 93 udvar.

Sertésorbánc: Bocsár 3 u., Szeferkin 1 u., összesen 2 község 4 udvar.

Sertésvész: Czernya 1 u., Csözstelek 1 u., Gyála 11 u., Györgyháza 1 u., Kanak 1 u., K.-Zombor 1 u., Lukácsfalva 1 u., M.-Czernya 1 u., M.-Ittebe 3 u., Mokrin 1 u., Nagy-Kikinda 3 u., Német-Czernya 1 u., Oppova 1 u., O-Telek 7 u., Perjámos 1 udv., Porgány 1 u., Román-Petre 1 u., Sáralfalva 1 udvar, Szent-János 1 u., Szerb-Csanád 1 u., Szerb-Csene 1 u., Szerb-Ittebe 6 u., T. Hegyes 1 udv., T.-Kanizsa 1 u., Tóba 2 u., Zsombolya 1 u., összesen 26 község.

Egy éjszaka három betörés. Perjámosról írják: Nagy lopás történt vasárnap reggelre Perjámos nagyközségben. Három kereskedő üzletét dézsmálták meg. Stefan Miklós üzletéből elvittek 500 ft aru selyemkendőt és 20-30 ft aru trafikot. Maticz kereskedőtől 200 ft készpénzt. Egy harmadik helyen pedig megrakodtak sonkával és szalonnával. A károsodottak jelentést tettek, de még eddig nem sikerült a tolvajokat kézrekeríteni.

Felhívási előfizetés.

— Gyöngye idegzetűek ne olvassák. —

Miután az előfizetési felhívásokat senki sem olvassa, kísérletet teszek egy felhívási előfizetés című cikkel, amelynek a címe olyan különös, hogy gyilkosságra is lehet belőle következtetni. Ha valaki tényleg lépre menne és ezt a cikket végigolvassa, az tudassa velem, hogy mi van ebben a cikkben. Mert végre is úgy van a rendén, ha nemcsak az tudja, hogy mi van a cikkben, aki olvassa, hanem az is, aki írta.

Az évnegyed most lejárt, tehát fel kell huzni. Az évnegyedet azonban, mint minden korrumpált intézményt, csak pénzzel lehet fölhozni. De vajon érdemes-e lapunk fölhozandó évnegyedére előfizetni? Erre a kérdésre a következő ígéretekkel válaszolhatunk.

Az új évnegyedben előfizetőink tetszését biztosítottuk magunknak az Anker élet- és járadék biztosítóintézetnél. Intézkedtünk, hogy a nyári hónapok alatt megfelelő számú cápák álljanak előfizetőink rendelkezésére a quarnerói öbölben. Azok a bizonyos legöregebb emberek, akik eddig semmire sem emlékeztek, ezután mindenre fognak emlékezni, amire csak olvasóinknak szükségük lehet.

Intézkedtünk, hogy a vonatok pontosan közlekedjenek és hogy a vitás tengerszem ügye végre valahára befejezést nyerjen.

Más lapok azt az aljas ajánlatot teszik előfizetőinknek, hogy az előfizetési díj fejében

egy ebresztő órát

adnak előfizetőinknek. Mi ezt nem tesszük, mert egy óra kevés egy nagy családnak. A család össze talál rajta veszni és ez oda vezethet, hogy békés családok nyugalma föl van durva egy nyomorult

ebresztő óra

ál. Mi tehát azt határoztuk, hogy lapunk előfizetőinek naponta

huszonnégy órát ajándékozunk.

Aki ennél többet ígér, az csal. A nyári hőségre való tekintettel intézkedtünk, hogy előfizetőink az összes közterekben, mindazon helyeken, ahová a nap nem süt, árnyékban ülhessenek. A nyári hőség enyhítésére lapunk még azt az újítást is létesíti, hogy

a tárcarovatban csakis havazásról, északi sarkról és Szibériáról szóló történeteket fogunk közölni.

Előfizetőink számára

Dreyfus sajtókezelő képes levelező-lapokat ugyan nem fog küldeni, de azért előfizetési áraink maradnak a régiek.

Eddig a lapot házhoz szállítva küldtük. Az új évnegyedben azonban minden előfizetőnk a laphoz szállítva kapja a házat.

Zola regényt ír

a kiadójának és ezt jól teszi.

Más lapok nagy garral hirdetik, hogy a lapot utána küldik előfizetőinknek a fürdőbe, mi a fürdőt küldjük utána előfizetőinknek a lapokban. Ezenkívül gondoskodunk előfizetőink gyermekeinek a neveltetéséről, amennyiben éber szemmel vigyázunk az iskolákra.

Minden egyes előfizetőnk névnapjára már előre is szerencsét kívánunk és fej-

betörés ellen biztosítjuk

a magunk részéről olvasóinkat.

Kéziratokat azonban nem adunk vissza, névtelen levelekre megvetéssel válaszolunk és kérjük azokat, kiknek előfizetésük lejárt, hogy azt mielőbb felhuzni sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében zavarok álljanak elő.

Carolus.

Irodalom.

Uj Idők. Két új regénnyel, sok érdekes cikkel és művészi képpel kezdi meg az Uj Idők a második felét. Bársony István új regényt ír a legutóbbi számban, a másik regény a Murray irta A püspök kalandja címmel. A szerkesztő, Herczeg Ferenc novellát irt, verset pedig Szabolcska adott. Hoffmann Ottó Kepler álmaról ír, a mihez a szerkesztők a hold legújabb, óriás fényképfelvételét csatolták. Finom elbeszélés van e füzetben Sebők Zsigmondtól, a női kérdéstről pedig Geöcze Sarolta irt tanulmányt. Egy mulatságos és megható Gólyahistóriát is bemutat írásban és képpen ez a füzet, egy falábú gólyát, a pesti művészek kedvencét. Azonfelül föl vannak dolgozva a hét irodalmi, művészeti, társaséleti minden aktualitása, a melyeket szép és művészi képek díszítenek. Az Uj Idők-nek előfizetési ára negydekre két forint. Mutatványszámot kérésre szívesen küld a kiadóhivatal, VI. Andrásy-ut 10.

A Rejtelmes Világ legújabb száma a következő tartalommal jelent meg: Lapunk olvasóihoz! — Testvérem, barátaim... (Irt: Pogács Kornél.) — Hazai széaszok. (Egy ösmagyar szelleme.) Különféle nyilatkozatok. — Külföldi ülések. (Cook Florence. ford. Somogyi Emil.) — A szellembúvárlat irányeszméi. (14. folyt.) VI. A rejtelmes mozgalmak forradalma. (Irt: Madách Aladár.) — Tárcsa: A hirnév. (Irt: Orbán János.) — Felhívás előfizetésre! — Egyről másról: Gondolatkisugárzás (Rechnitz Ignác.) — Beteljesült jóslás. (pk.) — A lázbeteg.

Külön könyvalaku melléklet: Aksákov Sándor: Personalizmus, Animizmus s a gyakorlati Spiritualizmus. (14. folyt.) I. kötet. I. A megtestesülési tünetények. A) Hartmann Ede dr. hallucináció elméletének tarthatatlansága. — Szerkesztői üzenetek.

TÁVIRATOK.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése július 5-én.

Budapest, július 5 (A „Torontál” eredeti távirata.) A képviselőház mai ülésén megválasztotta a regnikoláris bizottságot, azután harmadszori olvasásban is elfogadta a tegnapi letárgyalt törvényjavaslatokat.

Ülés végén a miniszterelnök válaszolt két interpellációra. A válaszokat a Ház örvendetes tudomásul vette.

Ezzel az ülés kevéssel 12 óra után véget ért.

A delegáció.

Budapest, július 5. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bécsből jelentik: Felhivatalos oldalról megerősítik azt a hirt, hogy a delegációkat október első felében hívják össze.

A kvóta.

Budapest, július 5. (A „Torontál” eredeti távirata.) Egy bécsi újság nyomán tegnap elterjedt az a hír, hogy a két miniszterelnök legutóbbi találkozására alkal-mával a kvóta ügyében is döntött. Teljesen megbízható oldalról jelentik most, hogy e megállapodás mindeddig nem történt meg.

Zichy Mihály állapota.

Budapest, július 5. (A „Torontál” ered. távirata.) Mint Szt.-Pétervárról jelentik, a nagy magyar művész egészsége teljesen helyreállott, annyira, hogy ismét művészetének szentelheti magát.

A belga események.

Budapest, július 5. (A „Torontál” ered. távirata.) Brüsszelből jelentik: Tegnapi este nagy népgyűlés volt, az egyes szónokok az általános szavazati jogot követelték. Közben néhány polgári ór lépett a terembe, a hol a gyűlést tartották s az egyik elkiáltotta:

— Tíz töltényt kaptunk. Ez sok, mert csak 7 miniszterünk van.

Az éj folyamán ismeretlen tettesek betörték a miniszterelnök palotájának összes ablakait.

Budapesti gabonatözsde.

Budapest, 1899. július 5.

A készáruüzlet hivatalos árjegyzései:

B u z a	kilős	100 kilogr. ára		kilős	100 kilogr. ára		
		frtói	frtóg		frtói	frtóg	
Bánsági	ó	76	9.55	9.65	80	9.90	10. —
Tiszavidéki	„	76	9.55	9.65	80	9.90	9.95
Pestvidéki	„	76	9.40	9.50	80	9.80	9.90
Bácskai	„	76	9.50	9.55	80	—	—
Rozs	ó	elsőrendű	—	70-72	7.05	7.15	—
„	„	másodrendű	—	—	6.99	7. —	—
Árpa	„	takarmány	—	60-62	6.15	6.35	—
„	„	égetni való	—	62-64	5.80	6.10	—
„	„	sörfőzésre való	—	64-66	6.50	7. —	—
Zab	„	—	—	39-41	5.85	6. —	—
Tengeri	uj	bánsági	—	—	4.50	4.80	—
„	„	másnemű	—	—	5. —	5.25	—

Határidő-üzlet.

Budapest, július 5. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) Buzában az árak 10 krral estek, felmondított 32.000 mm. tengeri. Kötetett:

Buza októberre	9:01—9:02
Rozs októberre	7:02—7:03
Zab októberre	5:53—5:55
Tengeri júliusra	4:51—4:52
Tengeri augusztusra	4:62—4:63
Tengeri 1900 májusra	4:84—4:86
Repce augusztusra	12:50—12:60

Vonatok érkezése és indulása

Nagy-Becskekerekre, illetve Nagy-Becskekerről.

Érvényes 1899. május hó 1-től.

Erkezik:

a) a nagybecskerek-bégaparti (thév.) pályaudvarra:

Temesvár felől: délelőtt 11.38, délután 3.36, éjjel 10.29.
Pancsova felől: délelőtt 10.33, délután 5.58.
Zsombolya, Alibunár és Versecz felől: reggel 8.49, éjjel 10.29.
Zsombolya felől: (keskenyvágányu pályaudvar) délelőtt 10.45, este 6.27, éjjel 10.21.
Csözstelek felől: reggel 6.24, (csak minden kedden, pénteken és vasárnap.)

b) a nagybecskereki (nknbt) pályaudvarra:

Budapest, Nagy-Kikinda felől: reggel 7.52, délután 4.45, éjjel 10.22.

Indul:

a) a nagybecskerek-bégaparti (thév.) pályaudvarról:

Temesvár felé: éjjel 3.00, délelőtt 10.00, délután 4.31.
Pancsova felé: reggel 8.02, este 6.20.
Alibunár és Zsombolya felé: reggel 3.00, délután 4.31
Versecz felé: reggel 6.15, délután 4.31.
Zsombolya felé: (keskenyvágányu pályaudvar) reggel 5.05, délután 2.00, este 7.05.
Csözstelek felé: éjjel 2.50 (csak minden kedden, pénteken és vasárnap.)

b) a nagybecskereki (nknbt) pályaudvarról:

Budapest, Nagy-Kikinda felé: reggel 5.45, délelőtt 11.49, este 7.05.

Torontálvármegye zombolyai járás főszolgabírája.

7048. szám. 1899.

589-3.1

Pályázati hirdetés.

A lemondás folytán megüresedett és 400 frt évi fizetéssel javadalmazott nagykömlősi segédjegyzői állásra ezennel pályázatot hirdetek.

Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy képesítésüket igazoló szabályszerűen felszerelt kérvényüket hozzám f. hó 23-ig betérjesszék, mert a később érkezőket figyelembe nem veszem.

A választási határidő a pályázat lejárta után fog kitűzteni.

Zombolyán, 1899. évi július hó 3-án.

Fóris József,
főszolgabíró.

Rudna község elöljáróságától.

1896. kig. szám 1899.

588-1.1

Hirdetés.

Torontálvármegye tekintetes törvényhatósági bizottsága az 1899. évi május hó 15-én kelt 812. kgy. 25662./899. számú határozatával Rudna község jegyzői lakának kibővítését és a régi falak felemelése melletti helyreállítását; még pedig: a kőmives és ácsmunkákat anyag nélkül, az asztalos és bádigos munkákat pedig anyaggal együtt számítottnan 1138 frt 73 kr összeg erejéig engedélyezte.

A fent említett munkálatok foganatosításának biztosítása céljából az 1899. évi július hó 16-ik napjának d. e. 10 órájára a rudnai körjegyzői hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdetik.

A versenyezni óhajtók felhivatnak, hogy a fentebb munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költség után számítandó s a részletes feltételekben előírt 5%-nyi bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat kitűzött nap 10 órájáig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett rudnai körjegyzői hivatalnál, a rendes hivatalos órákban, naponként megtekinthetők.

Kelt Rudnán, 1899. évi július hó 2-án.

Parcsetics,
körjegyző.

Raskov Joca,
bíró.

Pályázati hirdetés.

Jarkovác községénél egy a jegyzői teendőkhöz jártas és a szerb nyelvet bíró községi írnok évi 400 frt, egy az adóügyekben önállóan dolgozni tudó s a szerb nyelvet beszélő végrehajtó évi 500 forint fizetéssel alkalmazást nyer.

Az állás azonnal elfoglalandó.

Pályázni óhajtók forduljanak Jarkovác község helyettes jegyzőjéhez (Torontál-megye).

Torontálvármegyei török-kanizsai járás főszolgabírája.

6405. V. szám 1899.

593-3.1

Pályázati hirdetés.

Torontálvármegyei török-kanizsai járásába kebeleztetett Oroszlámos község székhelyével szervezett üresedésben levő körorvosi állás betöltése céljából, mely körhöz az említett központi községen kívül Egyházaskér, Majdán és Rábé községek tartoznak, pályázatot hirdetek s felhívom mindazokat, akik a kérdéses állást elnyerni óhajtják, miszerint orvostudori oklevéllel s eddigi alkalmaztatásukra vonatkozó bizonylatokkal felszerelt kérvényeiket folyó évi augusztus hó 5-ig hozzám benyújtsák.

Ezen körorvosi állással 600 frt évi fizetés, 40 kr nappali, 80 kr éjjeli látogatási díjak élvezete van egybekötve.

A megválasztandó körorvos községet az azok által előállítandó fuvarok igénybevételével hetenkint egyszer hivatalból meglátogatni, a szegényeket ingyen gyógy-

kezelti, Oroszlámoson a szabályrendeletileg megállapított díjazás mellett a halottkémlési s husvizsgálati teendőket teljesíteni tartozik. Köteles végül a torontálmegyei orvosi nyugdíj egyletbe belépni.

T.-Kanizsán, 1899. július hó 3-án.

Tallián Emil,
főszolgabíró.

Két szobás lakás mellék helyiségekkel kiadó

a volt Mocker-féle házban. Uri-utca 267.

Bővebbet a házban. 590 x 1

Hirdetések

felvételnek

a lap kiadóhivatalában.

Idény-árucikkék!

czérna- és selyem-keztük,

napernyők,

ruhadiszítések és csipkék,

uri turista-ingek,

nyakkendők stb.

előrehaladott idény miatt kaphatók mélyen leszállított áron

Wéhner György-nél

Nagybecskereken.

575-2.2

Nyomatott Pleitz Fer. Pál kiadónál, Nagybecskereken.